

Notat

Høringssvar – Bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. for 2018 inkl. omnibus-ændringer

1) Baggrund

Udkast til Bekendtgørelse om direkte støtte til landbrugere efter grundbetalingsordningen m.v. for 2018 blev sendt i høring den 17. november 2017 med frist for afgivelse af høringssvar den 8. januar 2018.

Efterfølgende er bekendtgørelsen sendt i høring på ny i perioden 16. -19. januar 2018 som følge af implementeringen af nye EU-regler. Nærværende notat handler udelukkende om høringssvar modtaget i forbindelse med høringen 16. januar til 19. januar 2018.

Landbrugsstyrelsen har modtaget høringssvar vedrørende høringen 16. januar – 19. januar 2018 fra følgende høringssparter:

- Landbrug & Fødevarer.
- Danmarks Jægerforbund.
- Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
- Erhvervsministeriet

Der er på baggrund af høringssvarene foretaget følgende ændringer:

I § 15, stk. 1, nr. 3, litra b, slettes ordet "*overvejende*" og erstattes med "*mere end 50 %*". Det præciseres desuden at blandingen skal fremstå veletableret og jævnt fordelt over hele arealet. Således lyder teksten: "*mindst 3 forskellige pollen og nektarrige plantearter af de i bilag 1 nævnte plantearter (bestøverbrak), hvor blandingen udgør mere end 50% af plantedækket på den pågældende mark og fremstår veletableret og jævnt fordelt over hele arealet.*"

I § 37 deles stk. 1, nr. 2 op i nr. 2 og nr. 3. Således at § 37, stk. 1, nr. 2 og 3 lyder: "*2) Brakarealer, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, hvor plantedækket består af pollen og nektarrigeplanter og opfylder betingelserne i § 15, stk. 1, nr. 3, litra b, og stk. 2-4 og §§ 16-18, med vægtningsfaktoren 1,5.*"

3) Brakarealer, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, der opfylder betingelserne i § 15, stk. 1-4 og §§ 16-18, med vægtningsfaktoren 1."

I § 37, stk. 1, nr. 2, slettes ordet "*overvejende*" og der henvises i stedet til § 15, stk. 1, nr. 3, litra b. Således lyder teksten: "*Brakarealer, jf. § 2, stk. 1, nr. 5, hvor plantedækket består af pollen og nektarrigeplanter og opfylder betingelserne i § 15, stk. 1, nr. 3, litra b, og stk. 2-4 og §§ 16-18, med vægtningsfaktoren 1,5."*

Stk. 2 i § 53 slettes. Derudover korrigeres henvisningen i § 53, stk. 1 til § 51, stk. 1, nr. 3. Ordlyden af § 53 bliver dermed:

"§ 53. Betalingen til unge landbrugere ydes pr. landbruger i en periode på fem år fra den første indgivelse af ansøgningen om betaling til unge landbrugere,

forudsat at denne indgivelse finder sted senest fem år efter etableringen, jf. § 51, stk. 1, nr. 3.”

I bekendtgørelsens bilag 1 indsættes en ekstra linje, så gul og hvid okseøje får hver deres linje. Desuden rettes ”Gul stenklover” til ”Mark-stenklover (Gul stenklover)”. Derudover indsættes arternes latinske navne.

2) Generelle bemærkninger

Landbrug & Fødevarer mener generelt at danske landmænd bør have flere muligheder for at etablere miljøfokusområder end de har nu. Således bør de nye typer af miljøfokusområder i omnibusforordningen (elefantgræs og skålplanter) implementeres i Danmark. Derudover bør også kvælstoffikserende afgrøder som hovedafgrøde og landskabselementer i større omfang indføres som mulige miljøfokusområder.

Landbrugsstyrelsen bemærker, der ikke er en væsentlig erhvervsmæssig efterspørgsel efter disse to MFO-typer. I dag anvendes skålplanter ikke i Danmark og elefantgræs anvendes alene på et meget lille areal. Ændring af MFO-elementer forudsætter at forligskredsen bag den fælleseuropæiske landbrugsreform er indforstået hermed.

Landbrug & Fødevarer bemærker, at omnibusforordningen giver mulighed for at indføre en bagatelgrænse for genoptagelsessager på 250 euro. Landbrugsstyrelsen opfordres til at bagatelgrænsen implementeres i Danmark.

Landbrugsstyrelsen er opmærksom på, at den pågældende bagatelgrænse er hævet til 250 euro. Det bemærkes dog, at anvendelse af bagatelgrænsen på 250 euro forudsætter, at medlemsstaten under national lov har en tilsvarende bagatelgrænse, hvilket Danmark på nuværende tidspunkt ikke har. Det vil blive overvejet, hvorvidt styrelsen bør implementere bagatelgrænsen. Danmark arbejder, i forbindelse med forberedelsen af den kommende landbrugsreform, på at sikre enkle og administrerbare bagatelgrænser.

3) Bemærkninger til de enkelte bestemmelser i grundbetalingsbekendtgørelsen

3.1. Bemærkning til udgæet bestemmelse om aktiv landbruger (tidligere § 9)

Landbrug og Fødevarer er positive overfor, at omnibusforordningens mulighed for afskaffelse af negativlisten implementeres. Ifølge Landbrug & Fødevarer er det vigtigt at justeringen også vil få virkning bagudrettet, så der tages hensyn til regelændringen i eksisterende sager.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at der ikke er hjemmel i omnibusforordningen til at anvende regelændringen med virkning bagudrettet.

3.2. Bemærkning til § 14, stk. 4 om såkaldte grøblerender

Landbrug & Fødevarer oplyser, at det er vigtigt at grøblerender på alle landbrugsarealer er støtteberettigede så længe aktivitetskravet på det tilstødende

areal overholdes. Det er uklart hvordan det skal forstås, at grøblerender nævnes specifikt som værende støtteberettigede på græsarealer, men ikke på øvrige arealer.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at bestemmelsen indsættes for at skabe det retlige grundlag for grøblerendernes støtteberettigelse. Årsagen til, at bestemmelsen alene vedrører græsarealer er, at styrelsen kun er bekendt med, at der på arealer med grøblerender findes græs grundet rendernes formål med afvanding af arealer ofte uden for områder afgrænset af diger.

3.3. Bemærkninger om bestøverbrak i § 15:

Danmarks Jægerforbund gør opmærksom på, at flere arter til etablering af bestøverbrak i bekendtgørelsens bilag 1 er to- eller flerårige og dermed ikke når at udfolde deres fulde potentiale, hvis de årligt omlægges. Derfor foreslås, at brakmarker med forfrugt bestøverbrak ligeledes vægter i MFO-regnskabet med 1,5. På den måde kan man opdele sin brakmark i to felter som vedligeholdes forskudt i to-årig rotation.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at en blanding med bestøverbrak skal udsås i indeværende kalenderår, hvorfor forfrugt forud for etablering af bestøverbrak ikke kan medregnes til det efterfølgende kalenderår med bestøverbrak. Det er et støttekrav på arealer med brak, at der årligt sker en landbrugsaktivitet, og ligesom med blomsterbrak, så er den årlige aktivitet på bestøverbrak, at der skal ske både en jordbehandling og en isåning af en korrekt planteblanding.

Landbrug & Fødevarer gør opmærksom på, at muligheden for at etablere bestøverbrak bør implementeres så enkelt som muligt. Desuden skal det være muligt for ansøgerne at påberåbe sig force majeure, hvis etableringen mislykkes inden for de angivne regler. Derudover stiller Landbrug & Fødevarer spørgsmålstegn ved nødvendigheden af at have en liste med plantearter, som skal benyttes til etablering af bestøverbrak.

Ifølge bekendtgørelsen skal plantedækket bestå af minimum 3 arter fra bekendtgørelsens bilag 1, og arterne skal udgøre den overvejende del af den pågældende mark. Landbrug & Fødevarer efterspørger desuden en konkretisering af, at plantedækket "overvejende" skal bestå af pollen- og nektarrige plantearter. Desuden bør det præciseres, hvornår der er tale om forskellige arter herunder om gul okseøje og hvid okseøje defineres som to forskellige arter.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at både etableringstidspunkt og etableringsform for bestøverbrak følger de samme betingelser som gælder for blomsterbrak, hvorfor vi har gjort det overskueligt for ansøgeren. EU-Kommissionen har stillet krav om, at der stilles en planteartsliste til rådighed for ansøgeren. I forhold til bemærkningen om en konkretisering af ordet 'overvejende', så vil dette blive tilrettet i bekendtgørelsen til 'mere end 50%'. Dette vil også fremgå af vejledningen.

Hvis det i forbindelse med etableringen ikke lykkedes at etablere en korrekt

blomsterblanding, så vil det blive vurderet om blandingen i stedet kan efterleve kravene til blomsterbrak (dog med en lavere vægtningsfaktor). Hvis blandingen hverken kan godkendes under bestøverbrak eller blomsterbrak, så vil arealet blive omdøbt til et græsareal, hvilket betyder, at arealet fortsat kan få grundbetaling, men ikke kan medregnes som MFO. Plantearter, der tilhører samme planteslægt vil tælle som én planteart i blandingen. Gul- og hvid okseøjle tilhører to forskellige slægter, og vil i blandingen tælle som to forskellige plantearter. Forskellige kløverarter vil derimod tælle som én planteart i blandingen. Dette vil blive præciseret i vejledningen.

3.4. Bemærkninger til § 42 om MFO-efterafgrøder i form af udlæg af græs, bælgplanter og blandinger heraf

Da bekendtgørelse om grundbetaling var i høring fra den 16. november 2017 til den 8. januar 2018 var der indført en seneste høstdato for en hovedafgrøde, hvis der i hovedafgrøden var udlagt MFO-græsudlæg. Landbrug & Fødevarer har tidligere været kritisk over denne ændring, og mener at indførelsen af en høstfrist er uacceptabel. Dette skal ses i sammenhæng med at der generelt er et stort behov for at finde en mere fleksibel løsning på fristen for etablering af MFO-efterafgrøder den 20. august.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt at Landbrugsstyrelsen med det seneste udkast til bekendtgørelse indfører mulighed for at høstdatoen den 20. august udskydes til den 3. september. Der vil ifølge Landbrug & Fødevarer dog helt sikkert være landmænd for hvem udskydelsen til den 3. september ikke er tilstrækkelig, hvilket specielt vil gøre sig gældende i år med sen høst. Desuden vil anmodningen om udskydelse af høstdatoen medføre administrativt bøv for ansøgeren.

Landbrug & Fødevarer finder det vigtigt, at der med den af Landbrugsstyrelsen foreslåede løsning indføres en nem og enkel måde at anmode om udskydelse af høstdatoen. Det bør være tilstrækkeligt at sende en mail til styrelsen, og der bør være mulighed for, at fuldmagthaver kan indsende en liste over ansøgere der ønsker høstdatoen udskudt. Det bør også være en mulighed at notificere Landbrugsstyrelsen om udskydelse af høstdatoen allerede ved indsendelse af fællesskemaet. Hvis der fastsættes en frist for indberetning af udskudt høstdato bør denne frist være sammenfaldende med eksisterende frister.

Desuden ønsker Landbrug & Fødevarer, at det i § 43 stk. 5 præciseres, at den udsatte destruktionsfrist alene gælder for MFO-græsudlæg og ikke for MFO-efterafgrødeblandinger.

Landbrugsstyrelsen bemærker, at i langt de fleste normale år, vil hovedparten af markerne være høstet 3. september. I tilfælde af at 2018 bliver et usædvanligt år med sen høst, vil Landbrugsstyrelsen ikke udelukke, at der kan blive givet en generel udsættelse af etableringsdatoen for MFO-efterafgrøder. En sådan udsættelse vil også gælde den seneste høstdato for hovedafgrøder med MFO-

græsudlæg. Under helt ekstraordinære omstændigheder vil en landmand kunne påberåbe sig force majeure.

Landbrugsstyrelsen vil bestræbe sig på at lave en så enkel indberetningsmodel for landmænd, der ønsker udsættelse for seneste høstdato af hovedafgrøder med MFO-græsudlæg, som muligt. Indberetningen vil ikke skulle gå igennem tast-selv, derfor vil det heller ikke være muligt at indberetningen foregår med indsendelse af fællesskemaet. Der påtænkes indberetning ved henvendelse til Landbrugsstyrelsen på email. Den endelige model er under udarbejdelse, men erhvervet vil blive hørt i processen.

Ønskerne til § 43 stk. 5 finder Landbrugsstyrelsen ikke relevant, da det allerede tydeligt fremgår, at bestemmelsen kun omhandler MFO-græsudlæg.

3.5. Bemærkninger til § 50 – 53 om unge landbrugere:

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at støtten til unge landbrugere fremadrettet gives i en 5 års periode gældende fra første ansøgningsår. Landbrug & Fødevarer påpeger, at denne ændring af 5 års perioden også bør gælde for ansøgere etableret i 2010-2013. På den måde gælder samme regler for alle ansøgere. Dermed bør bestemmelsen i § 54, stk. 2 slettes. Det bemærkes desuden, at § 54, stk. 2 er uklart formuleret.

Landbrug & Fødevarer gør desuden opmærksom på, at det er vigtigt, at de midler, der er afsat til ordningen unge landbrugere, justeres, så beløbet svarer til den øgede anvendelse af midler i ordningen. Der gøres opmærksom på, at det skal undgås, at beløbet overestimeres, men at ansøgerne omvendt vil modtage den støtte, de er berettigede til, selvom de afsatte midler ikke måtte række, når loftet på ordningen ikke overskrider 2 % af det nationale loft.

Landbrugsstyrelsen kan imødekomme Landbrug & Fødevarers ønske om, at bestemmelsen i §54, stk. 2, skal slettes, såfremt aftaleparterne bag den nuværende fælleseuropæiske landbrugsreform er indforståede hermed. Dette vil give ens regler for alle unge nyetablerede landbrugere uanset etableringsår og betyde en yderligere fordeling af landbrugsstøtten til unge landbrugere. Derudover vil det forenkle reglerne. Landbrugsstyrelsen er desuden opmærksom på at der skal ske en justering af de midler der afsættes til ordningen i 2018.